

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Ickekommersiell-Inga bearbetningar 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/se/> eller skicka ett brev till Creative Commons, 171 Second Street, Suite 300, San Francisco, California, 94105, USA.
Material som publiceras i Merdeka & ÖsttimorInformation kan också publiceras i <http://www.globalarkivet.se>.

50-årsminnet av att militären tog över statsmakten i Indonesien

För femtio år sedan den 30 september 1965 tog den indonesiska militären över statsmakten från den lagliga regeringen ledd av president Sukarno. Statskuppens ledare var armégeneral Muhammad Suharto. Det var en mycket blodig händelse i landets historia sedan dess självständighet blev erkänd av den holländska kolonialmakten och det internationella samfundet den 27 december 1949.

Offren för statskuppens massakrer 1965-1966 var inte bara medlemmar av det indonesiska kommunistpartiet och dess systerorganisationers medlemmar utan också andra såsom fackföreningsaktivister, arbetare och bönder som misstänktes vara vänsterorienterade. Det uppskattas att mer än en miljon människor mördades. Hundratusentals människor sattes i fängelser och koncentrationsläger i många år utan att ställas inför rätta i domstolar för att bevisa deras brott.

Ralph McGehee, som arbetade i CIA 1952-1977, skriver i sin artikel "The Indonesian Massacres and CIA" i tidningen *Covert Action* nr. 35, 1990, att enligt forskaren Kathy Kadane som interjuvade CIA-anställda och tjänstemän på State Department hade de bekräftat att det upprättats namnlistor på medlemmarna i Indonesiens kommunistparti som den indonesiska militären sedan fick tillgång till.

Den brittiske filosofen Bertrand Russell kallade massakrerna "The biggest crime in our century". Det har publicerats många böcker och även artiklar om händelserna i vetenskapliga tidskrifter. Under de senaste två

åren har det gjorts två dokumentärfilmer – "The Act of Killing" och "The Look of Silence" - av Joshua Oppenheimer. En av filmerna har visats i svensk TV.

Från mitten av 1970-talet började politiska fångar tack vare internationella påtryckningar från organisationer såsom Amnesty International, politiker, vanliga människor, akademiker etc. frigges från koncentrationsläger och fängelser. Ändå var de ute i samhället inte helt fria medborgare, eftersom de inte fick arbeta i statsförvaltningen och saknade rösträtt. Deras släktingar drabbades på samma sätt. Dessa människor fick inte tillbaka konfiskerad egendom.

Man har försökt förmå den indonesiska staten att rätta till sitt mörka och blodiga förflutna genom erkänna sina övergrepp och be om förlåtelse till dem som fallit offer för våldsvågen 1965-1966, men utan resultat. Det beror på att det finns starka krafter i landet såsom militären, muslimska prästerskapet och muslimska organisationer som motsatt sig försöken samt politisk ovilja inom samhällets härskande elit.

Kanske kan man hoppas att med anledning av 50-årsminnet av det brutala politiska våldet, som orsakade miljoner människors död och enorma tragedier för många andra som fortfarande är vid liv, den nuvarande regimen ska ta steget fullt ut genom att officiellt be om förlåtelse till de drabbade och att en gång för alla avsluta detta mörka och grymma kapitel i Indonesiens historia.

Hendrik Amahorseja